

“La il·lusió que teníem s'ha prostituit”

Joan Sala repassa els primers anys de la democràcia a Olot i diu que el procés sobiranista pot ajudar a recuperar la il·lusió d'aquell moment

Sala, fotografiat a la plaça Major d'Olot. Foto: J.C.

Va presidir el primer consistori de l'etapa democràtica a Olot. La il·lusió generada per l'esperança de poder decidir el futur de la ciutat després de 40 anys de dictadura franquista va facilitar que sis partits, sense pactes escrits, fessin un govern d'unitat.

Com descriuria el panorama de l'inici de la democràcia? Va ser un moment molt important i em veig força incapaç de transmetre a les noves generacions com era aquell ambient, l'esperit i el que significava. Intenti-ho. Cal tenir en compte que havíem viscut amb els drets cívics trepitjats i una època molt trista i grisa a causa del franquisme. L'obertura va significar la sensació de llibertat, d'acostar-nos a Europa i, sobretot, que el futur de les comunitats passava a estar en mans de la gent. El qui ha nascut ja en democràcia i llibertat considera que són drets que no es poden discutir. Com era Olot en aquests moments? Era una ciutat molt més aïllada que ara, molt mal comunicada, una població petita, en una comarca petita i molt tancada. Hi havia, però, molts valors importants com ara la mobilització artística, una realitat econòmica amb molts emprenedors, una gran quantitat de gent amb iniciatives i tot plegat comportava un nivell de vida important. En l'àmbit de Catalunya, no obstant això, la importància era molt minsa. Tot el que eren obres públiques, ajudes, activitats... quedava en mans del governador de torn. I, en aquest sentit, Olot havia

estat molt maltractada. Vostè accedeix a l'alcaldia després de les primeres eleccions democràtiques? Sí, però havia estat a l'oposició al consistori anterior, governat per l'alcalde Malibrán, amb vista a una nova democràcia. Per què va decidir fer política? La majoria de la poca gent que es dedicava a la política, excepte els funcionaris i els càrrecs del règim, teníem altres ocupacions. Vam veure que per primera vegada podíem començar a interpretar allò que volia la gent i col·laborar en una obra col·lectiva. Creu que aquest esperit ha perdurat? No, ara és diferent. Abans, la gent entrava en política, amb una marcadíssima vocació de servei, no s'hi veia possibilitat de viure'n. Jo tenia la meua vida a Olot i pensava bàsicament en aquest espai de l'activitat política. I van fer un govern de concentració. Per què? Els resultats de les eleccions van donar un panorama molt dispers quant a sensibilitats, amb sis partits que van obtenir representació, i es va produir un fenomen que va distorsionar les expectatives amb els bons resultats del grup independent de Ros de Castro. Van ser els segons més votats. CiU va obtenir sis regidors; els independents, cinc; el PSC, quatre; UDC, tres; ERC, dos, i el PSUC, un. Amb la pura teoria política a la mà, era ingovernable. Jo vaig ser escollit alcalde per l'abstenció de dos grups després de no obtenir una majoria clara. Vostè va encapçal·lar una llista de CiU. Sí, jo era de CDC. Vaig ser alcalde quatre anys i dos o tres anys després, vaig deixar el partit. Per què? No era gaire actiu en l'àmbit de partit. Recordo que, en un acte a la Fira de Sant Lluç, on estava convidat, vaig manifestar la meua opinió que s'acostaven temps de crisi i que Olot estaria molt perjudicada per no tenir les infraestructures necessàries. Pere Macias em va acusar de provocar mals auguris. Vaig deixar el partit. Desgraciadament, vaig tenir raó. Valori com es va viure l'aplicació de la democràcia des de dins de l'Ajuntament. Van ser uns temps de molta il·lusió, de

gairebé eufòria i, fins i tot, potser hi havia un cert grau d'ingenuïtat. L'administració va ser més difícil, perquè els recursos eren petits i vam seguir una política fiscal molt curosa per no carregar a l'esquena dels ciutadans determinades inversions. Va ser una època austera, però es van fer moltes més coses que fins aleshores. De fet, el finançament dels ajuntaments no és un tema resolt encara. No es pot fer una anàlisi per separat i exclusiva de tots els nivells de l'administració. Els ajuntaments encara són els germans pobres, tot i que n'hi ha que han fet disbauxes. Passa, però, que les administracions han de ser el màxim de reduïdes possible. Quan se'ls donen molts recursos, sense arribar a la corrupció, que és un altre tema, s'arriben a fer disbauxes importants i això ho paga el ciutadà. Quan era alcalde, si haguéssim fet un rànquing d'empreses amb l'Ajuntament inclòs, aquest no hauria estat el primer lloc. Segurament, ara és la primera empresa. Algú pensa que això és desitjable, però jo crec que té una certa connotació de fracàs. Les empreses són les que han de crear riquesa. A Olot, hi veu alguna d'aquestes disbauxes? Atesos els temps que s'acostaven, per exemple, en el nou arxiu i la sala polivalent del Torín és difícil justificar la inversió en relació amb la rendibilitat social que té. A molts altres llocs d'Europa, hi ha edificis públics que tampoc no estan justificats. Quins problemes va haver d'afrontar el seu consistori? El més important que vam haver de fer va ser la revisió del pla general d'urbanisme. Aquesta modificació va obrir la porta a poder fer un grapat d'obres molt necessàries. Les altres coses van ser més normals, com ara l'asfaltat de carrers, millores en l'enllumenat públic i vam incrementar el patrimoni amb la compra de la casa Malagrida i la de Can Trincheria. Els sectors més conservadors, els que havien estat més propers al règim anterior, com van reaccionar? No hi va haver cap problema. Hi havia persones que volien coses més revolucionàries i d'altres que ho volien com abans. No hi va haver cap tensió especial, només cosetes. Com la supressió del Ball Pla? Nosaltres vam posar fi al Ball Pla, i jo no vaig assistir mai a les misses del Tura de les festes. Són coses que ara no tenen sentit, però que en aquell moment sí, perquè havíem viscut la vinculació de l'Església al règim. Per mi tenia sentit marcar aquesta separació. Va ser molt efímera, perquè l'altre Ajuntament ho va recuperar. Si li demano que faci una anàlisi de l'evolució de la cultura democràtica fins ara, què en dirà? Que sóc absolutament crític amb la qualitat de la democràcia d'aquest país. És el trencament amb brutalitat de les il·lusions que havíem alimentat en aquell moment. Els mecanismes democràtics s'haurien d'haver revisat. Tenien sentit perquè veníem d'on veníem, però no hem estat capaços d'evolucionar i han quedat en mans de gent que els utilitza de manera personal. El poder queda en mans d'uns partits i d'un nombre molt reduït de persones que hi manen. Això és una cessió de poder a un grup de persones conxorxades amb els poders econòmics. És un fracàs molt important de la nostra democràcia. Què proposa? S'ha de ser molt curós amb els mecanismes de poder. Aquell temps, quan es constituïa la Diputació, hi érem tots els grups amb més o menys participació, amb diferències molt notables, perquè es parlava més políticament que als ajuntaments. Hi havia dos temes, però, amb acord absolut. L'un era que les diputacions havien de desaparèixer i passar a la Generalitat. L'altre, que s'havia de limitar la durada dels mandats dels alcaldes. En un país on un personatge al poder com Alfonso Guerra diu "Quien se mueva no sale en la foto" i no passa res, ho diu tot. Quina valoració fa de la situació política actual del país? A Catalunya, l'element central és el procés independentista, amb una força espectacular. Personalment, crec que hi ha dos fenòmens, un de claríssim, que és el moviment independentista en si mateix, l'aspiració del país a exercir el dret d'administrar-se a si mateix, que comença a ser irreversible. A la vegada que passa això, hi ha la manera com s'ha produït, fins ara, que posa en relleu que és un moviment que torna a dirigir la societat civil, amb una força i una potència que no té cap administració ni partit, i això il·lusiona. Cap administració omple de gent 400 quilòmetres de carreteres. Vaja que, en certa manera, tornem al principi. Sí. Aquesta reclamació del poder per part de la gent em torna a l'inici de la democràcia, a la il·lusió que teníem nosaltres i que s'ha substituït de manera escandalosa. Alguna recepta? Tinc fills de més de 20 anys. La seva generació dona per fet que hi ha drets ineludibles, però no estan acostumats a haver-los de defensar. Quines opcions hi veu vostè? Dues opcions. La menys traumàtica és continuar com estem, però això suposa condemnar el país a l'agonia. L'altra és la ruptura i anar cap a un estat nou. És un camí dolorós i traumàtic, però això deixaria el futur del país en mans de les noves generacions. Si ho aconseguixen, seria un error pensar que tot està solucionat. Caldrà fer moltes coses en el dia a dia perquè això funcioni. Cal un govern de concentració? En l'àmbit de país, seria desitjable una concentració de partits. És complicat avançar quina forma hauria de tenir el futur estat i com s'hauria d'organitzar. Primer s'ha de tenir. Traslladar això, però, a una entesa amb Espanya és impensable. Com valora

l'evolució de la ciutat? Ha evolucionat molt positivament com a ciutat. En comunicacions, no té res a veure; els serveis són molt bons i, en el terreny econòmic, nota moltes de les dificultats evidents que té el país, però conserva la capacitat de crear empreses.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/742339-la-il·lusio-que-teniem-sha-prostituit.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesPol%C3%ADtica&utm_source=rss&utm_medium=mesPol%C3%ADtica&utm_campaign=rss